

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Lueger in Badeni.

Dr. Karol Lueger je eden najslavnejših mož sedanjega časa. Rojen na Dunaju l. 1844., je ondi izdelal šole ter se le 22 let star postal doktor prava, s 30. letom samostalen odvetnik, l. 1875. pa dunajski občinski svetovalec in v občinskem zastopu je do zdaj, torej celih 20 let, in na tak način pač mora dobro poznati vse občinske stvari. Tudi je državni in deželni poslanec ter vodja dunajske krščansko-socijalne stranke. Odkar je stopil v javnost, vojskuje se zoper židovski liberalizem.

Letos spomladi je bil izvoljen dunajskim županom. Ker pa njegova stranka ni imela prave večine in so mu trije najhujši nasprotniki dali glasove, češ, brez večine tako ne boš niti mesec dni župan, ni hotel izvolitve sprejeti, in vsled tega je vlada splošne občinske volitve razpisala. Volitve so izpadle za antisemitsko (proti-židovsko) stranko jako ugodno. Ta-le je dobila 92 občinskih zastopnikov, torej dvetretjinsko večino. Židovski liberalci so komaj vlovili 46 mandatov.

Dne 29. oktobra je bil dr. Karol Lueger izvoljen dunajskim županom s 93 glasovi. Vse je mislilo, da ga bode ministerski predsednik grof Badeni gotovo priporočil presvetlemu cesarju, in da ga bodo svetli cesar gotovo potrdili. Pa kakor strela z jasnega neba, zadela je pred tednom nemilo vse krščanske Dunajčane in potem vse zveste Avstrijce vest, da svetli cesar niso potrdili Luegerja za dunajskega župana. Dr. Karol Lueger, veren kristijan, skoz in skoz zvest Avstrijec, izredno prebrisan in delaven, ljubljene krščanskih Dunajčanov — in ni potrjen!

Dne 8. novembra je bil razgovor v poslanski zbornici o tej nepotrditvi, kolikor je te nepotrditve vlada kriva. Interpelirali so trije poslanci, dr. Steinwender, dr. Hauck in dr. Pattai z nekaterimi nemškimi konservativci. Grof Badeni je takoj odgovoril, pa s svojim odgovorom ni imel sreče, ker je izjavil tudi nekatere neresničnosti. Vsled tega so ga hudo izdelali poslanci dr. Pattai, dr. Engel, dr. Ebenhoch, knez Liechtenstein, dr. Steinwender, dr. Hauck in Weber. Zlasti so naglašali, da se je grof Badeni udal našim in ogerskim židovskim liberalcem. Tudi dr. Lueger se je oglasil k besedi. Povedal je, da mu je namestnik Kielmansegg odločno rekel, naj se odpove državnemu poslanstvu, ako hoče biti župan. K sklepu pa je dr. Lueger pozival grofa Badenija, naj naravnost pred vsemi poslanci pové, iz katerih osebnih vzrokov da ga ni priporočil svetlemu cesarju. Toda Badeni je molčal.

Na katero stran se naj tokrat postavi »Slov. Gospodar«? Na stran onega moža, ki je s tolikim uspehom premagal na Dunaju židovske liberalce, na stran dr. Karola Luegerja! »Slov. Gospodar« sicer ne boče pobral kamena, da ga zaluča v ministerskega predsednika; kajti

grof Badeni jih je v petek, dne 8. nov. dovolj slišal, vendar pa kot list slovenskega ljudstva, ki je čez mero vnebovpijočih krivic prestalo od židovskih liberalcev in jih še trpi, odločno obsoja to početje grofa Badenija. Puhlega liberalizma so avstrijski narodi do grla siti. Kdor se na židovski liberalizem naslanja, ni pravi prijatelj ljudstva, ljudstva, ki z vsemi močmi ljubi svojega millega cesarja in drago Avstrijo!

Zakaj so občinske volitve važne?

Za občinske volitve se naši ljudje še vse premalo brigajo. Skoraj v vsaki občini najdemo ljudi, ki to malomarnost našega kmeta zlorabijo občini v škodo, sebi pa v dobiček. Na dan volitve pridejo takšni koristolovci in samopridneži gotovo vsi na voliše ter volijo v občinski odbor sebe in svoje privržence; za župana pa se vsili navadno najhujši med njimi. Takim ljudem je skrb za celo občino, deveta briga; skrbijo le za sebe in svoj žep.

Da se takim ljudem zapre pot v občinski odbor, je potrebno, da se naš kmet občinskih volitev pridno udeležuje ter glasuje le za take može, ki bodo skrbno in varčno gospodarili z občinskim premoženjem. Pisatelju teh vrstic je znan župan, ki se vselej na vse kriplje brani popraviti to ali ono občinsko pot, češ, da je treba varčno gospodariti, toda sebi zaračuni: vsako pot k sodnji ali h kateremu drugemu uradu prav na debelo, in skoraj vsaka občinska seja se sklene v krčmi, kjer se za občinski denar pije in je, kolikor le srce poželi. Ko se je ta župan pred dobrim letom branil, popraviti občinsko brv, popravili so jo na lastne stroške faráni, ki ne spadajo v dotično občino. Komaj je bila brv popravljena, prikorakajo neko nedeljo popoldne župan in odborniki je pogledat; ko vidijo, da je vse zopet v redu, mahnejo veseli v bližnje krčmo ter pijejo, jejo in igrajo za občinski denar do belega dne, češ, naj se ti stroški zaračunajo za popravljeno brv, kar se je res zgodilo.

Nadalje so občinske volitve važne zato, ker je občini izročena skrb za njene ceste, pote in brvi. Samopriden župan in slabi odborniki se brigajo navadno le za one ceste, pote in brvi, ki koristijo njim, ne pa celi občini. Neki župan blizu Lemberga je odgovoril na vprašanje, zakaj ne skrbi boljše za občinske ceste, tako-le: »Mislite, da sem norec; ko bi bile občinske ceste boljše, potem bi se ljudje iz Slatine po ovih cestah vozili, in jaz kot krčmar pri okrajni cesti bi nič ne skupil!« Še le v novejšem času, ko se trese za svoj županski »stoliček«, začel je tudi te občinske pote nekoliko popravljati, da bi kmetom, ki te ceste potrebujejo, trosil